

# BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Magyarok minden csütörtökön és vasárnap reggel.  
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében  
vételnek fel.

Felolvasó szerkesztő:  
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:  
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 30 f.  
Egyes szám ára 10 fillér.  
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

## Új ülésszak előtt.

Az új háborús ülésszak összeesik szereinknek olasz földön vívott legfényesebb nyitány haditetteivel. Ez egymagában véve is a legszabó a kezdődő tanácskozások szinte ünnepies hangulatához. Emelkedettebbé teszi a lelket, bizakodóbbá az elméket, de az előző háborús ülésszakok történetének példájából merjük remélni és állítani, hogy a mi magyar parlamentünk még a hitszegő olaszon vett eme győzelmek nélkül is megmaradna a politikai érettségnek azon a magas színvonalán, mely eddig is oly méltókká tett bennünket a történelmi idők nagyságának minden dicsőségére.

Valóban a magyar képviselőház háborús ülései komolyságban és nyugodt magatartásban örök időkre példaképpül szolgálhatnak minden alkotmányos állam parlamentjének, mert noha itt is van ellenzék, mint máshol és az ellenzék itt is szabadon élhet ellenőrzői jogának minden fegyverével, ezeknek a fegyvereknek arzenáljából mégis csak a legnemesebbet, a legparlamentárisabbat az ékesszólást használta, s nyugodt, komoly tárgyalóssággal igyekezett a maga igazának érvényt szerezni. És nem is eredménytelenül, mert egy- és más dologban — például a Pénzügyi Központ szervezésének kérdésénél — a kormány is előzékenyen honorálta az ellenzék aggodalmait.

Ez a kölcsönös megértés, egymáshoz való közeledés, pártkereteknek szinte leomlása jellemzi a mi parlamentünk háborús ülésszakainak működését kezdetől fogva, holott vannak államok, ahol a népképviselőt még össze se merik hívni, mert rettegnek a kitörő zivataroktól, ahol pedig mégis összehívják sietnek megint hamarost szólni eresztetni, mert tanácskozás helyett valóságos forradalmi jelenetek játszódnak le a parlamentek épületeiben.

A magyar katonák világraszóló haditetteinek dicsőségéhez, méltán sorakozik a magyar parlament háborús üléseinek zavarok nélkül való eredményes

működése s szinte fenségesen nyugodt, komoly magatartása.

A monarchia súlypontja most helyezőződött át igazán Budapestre, ezekben a komor vérzivataros időkben.

Megmérettünk és súlyosaknak találtattunk.

És hogy ilyeneknek találtattunk, abban nagy érdeme van népképviselőtünk minden pártjának. Bizvást hisszük, hogy ezek a pártok a néhány nap múlva kezdődő új ülésszakban is megőrzik higgadságukat s bölcs okossággal megmaradnak azon a magas színvonalon, amely bennünket magyarokat barátaink és ellenségeink előtt is ismertté és elismertté tett.

## Falusi népünk mai természetrajzából.

Minden dicséret kevés, amikor azokra az áldozatokra gondolunk, amiket a köznép ma elviselni kénytelen.

A hadiszolgálat elkívánja a család fejét és fiait egyaránt, a különböző hadimunkák itt-ott a nőket is igénybe veszik s az otthonmaradt asszonyok, lányok és gyermekek végzik, a férfiak dolgát, azt a nehéz munkát is, amely az erős férfiszemeket is megpróbálja.

És végzik mindezt lankadatlan kitartással, erejük minden megfeszítésével, végzik a nemzeti nagy napjaihoz méltó becsületességgel. Mindezt szívesen elismerjük és ez előtt kalapot emelünk magunk is. Ám a nép itthonmaradt részében kialakult egy jellemvonás, amit dicsérni nem tudunk.

A pénz után sóvárgó mohó étvágyanak, a pénzügyűjtésnek, a minden áron való megdagodásnak láza ez, amely napról-napra mind jobban és jobban kezdi rányomni bélyegét mindarra, amit a nép kíván, akar vagy átenged, annyira, hogy beteges tünetei már-már egész közgazdasági rendszerünket felborítással fenyegeti...

Népünk a pénzszerzésben telhetetlenné lett. Ennek első okait talán ott kellene keresnünk, hogy a háború első napjaiban a katonai szükséglet maga irányította és emelte az árakat. A besorozott lóért sohase remélt magas árak, továbbá a mindig gavallérosan megfizetett egyéb állatok és termények nagy kelteje lehetett az első impulzus, amely a népi kezai között levő közfogyasztási cikkek értékét a nép szemében nagyra emelte.

Ismerni kell a nép alaptermészetének azt a fő jellemvonását, hogy produktumaiknak érték-

kesítése előtt a kilátások mérlegelésének helyéhez és időhöz kötött egész komplexumán rágódik végig és életéhez nőtt terményeitől és állataitól csak végső szükség esetén, vagy jó vásár kilátása ellenében válik meg, s akkor megértjük, hogy a már elért magas árfolyamot megtartani is igyekszik.

Nem a nagy spekulációról beszélünk itt, mely a ránézve is kedvező állapotokat szívesen fogadja el s azokat legfőbb állandósítási törekszik.

Ez, jóllehet, hozzájárulhatott az árak konzerválásához, itt-ott némi emeléséhez is talán, végeredményében azonban a népek belenevelt kihívott telhetetlensége mégis nyilvánvaló.

A nép soha öntudatosabban nem érezte azt, hogy az állam s különösképpen a városok polgárságának élelmezése az ő kezében fekszik ma. És soha önteltebben nem jutott kezébe az a fölény, amely a mai helyzetben a városok lakóinak számára kialakult.

A kérdésnek ez az erkölcsi vonatkozása általában véve nem volna nagy baj, ha egyes megnyilvánulárában bántó és sértő nem lenne és ha ezt a fölényt is aprópénzre felváltani nem törekednének.

Az elsőn könnyen túlesszük magunkat, az utóbbi azonban elevenünkbe vág. Mert a behozott terményárut — ha indokolatlanul magas is — kifizetjük ugyan, de nem találunk reális alapot arra, hogy a valószínű árakat meg kelljen duplázunk csak azért, hogy a különbözetben a termelő fölénye minél érzékenyebben kifejezésre jusson.

Tény az hogy az árak rohamos emelkedésének reális alapja nincs.

Mert lehet a tej kevesebb mint békében, megengedjük, hogy az aprómarha állomány is 1—2 százalékkal alábbszállott talán, sőt elismerjük, hogy a föld termékeinek kitermelési eljárása is — munkaerő hiány miatt — körülményesebb és drágább ma mint azelőtt volt. De mindez hány százalékot tesz ki? S a munkaerők 10—20 vagy akár 50 százalékos emelkedését a városok polgárságának miért kell 200—400, sőt némely cikknél még ennél is jóval magasabb áremeléssel fizetnie?

A mesterséges árdrágítók és a megengedett polgári haszon felül, az ugynevezett háborús haszonra dolgozók telhetetlenségéről több helyen lerántották már a leplet, valamint nálunk is tenni kellene, kioktatván, a népet azokra a határookra, amiket a tisztességes polgári haszon elve megszab.

A népet szeretni szent kötelesség, de ez a szeretet akkora nem lehet, hogy a városok intelligens lakói, a nemzet gerincét alkotó középosztály a háború okozta nagy drágaság tengerébe fullasza.

**Adakozzunk a vak katonáknak.**

## Az élőállat üzereket ártalmatlanokká kell tenni.

A háborus közéletkezés egyik legfontosabb kérdése a közönség húsával való ellátása. Minden élelmiszer ára szabályozható és egy ponton fixszírozható, csak a hús ára szökken megáthatalatlanul a magasba. A marhahús ára például fautasztikus emelkedést mutat és szinte órától-órára emelkedik.

Az élőállat árának legutóbbi időben történt rohamos felszökését sem az állatállomány apadására, sem a kösfogyasztás céljaira való kereslet nem indokolja. Az árak rohamos emelkedésének egyedüli oka a teljes szabadságot élvező, fékvesztett üzérkedés.

Az árdrágításról szóló törvény szigorú intézkedései az egyéb élelmi cikkekkel folytatott üzérkedők tekintélyes táborát leszorította eddigi kártékony működéseik terebélyesítéséről és ezek most kettőzött elszántsággal és dühvel vetették rá magukat az élő állatok árának drágítására. Valóságos frontáttörést csináltak és a szegény fogyasztók verve vannak az egész vonalon. A hivatásos árdrágítók, nevezetesen az alkalmi ügynökök, közvetítők, felhajtók, kifutók, szaglászok és hajhászok elég szép számú tábora, hathatósan gyarapodott a falusi paraszt-kupecek légijával, akik az élő állatért minden árt megadnak, mert egész biztosra vehetik, hogy másnap már 30—40 százalékos nyereséggel adhatnak túl rajta.

A helyzet az, hogy mindenki vásárol ma élőállatot, csak az nem, akinek közvetlen szüksége van rá. Tapasztalatok alapján megállapítható, hogy olyan kis parasztgazdáknak, akiknek 2 darab igás ökrüknél több rendes körülmények között nem szokott lenni, ma minden gazdasági rendeltetés nélkül, állandóan 8, 10, sőt 12 darab ökrük áll az istállóban.

Ilyen körülmények között nemcsak a fogyasztás, de gazdasági érdekek is szükségessé tennék, hogy az élőállat kereskedelem terén tapasztalható visszaélések meggátoltassanak, illetőleg szigorú intézkedésekkel megfelelő korlátok közé szorítottassanak.

Ha kimondatnék az, hogy élőállatot más nem vásárolhat, csak az, aki hatóságilag tudja igazolni, hogy arra saját gazdasága, vagy a közszükséglet kielégítésének céljaira valóban szüksége van, az élőállat árai, a háborus viszonyok mellett is, vissza lennének szoríthatók azon mértékig, melyet az adott helyzet tesz indokolttá.

## A gyufa ára marad négy fillér.

Az elmúlt hónapban már rámutattunk egyik cikkünkben, hogy a hazai gyújtógyárak nyers anyaggal el vannak látva és a hazai gyújtófogyasztást kitudják elégteleníteni a háború tartama alatt is. A gyújtókartell több ízben ki is nyilatkozta és mi is hangsúlyoztuk, hogy a gyufa árának felemelése teljesen indokolatlan és amennyiben ennek dacára gyufauzorsora még is észlelhető, az nem a kartell lelkét nyomja, hanem csupán egyes kiskereskedők privát garázdálkodása.

Most a gyufakartell tényleg beigazolja, hogy az uzorsáért csakugyan nem ő a felelős. A gyufaközpont ugyanis arról értesítette a na-

pokban egyes vidéki megbízottjait, hogy a kicsinyben való elárúsítók közül csak azoknak ad gyufát, akik szerződést írnak alá, hogy egy skatulya svéd gyufáért nem kérnek többet négy fillérenél. A nagykereskedők pedig oly árban kapják a gyufát, hogy azt a tovább-elárúsító kiskereskedők négy filléért adhassák el. A kartell bajai megbízottjához értesítésünk szerint még nem érkezett le a kartellnek ezen utasítása, de várható, hogy azt Bajára is elküldik.

**Adakozzunk a bajai rokkantaknak, hadiárvának és a hadbavonultak szegény családtagjainak. Adományokat elfogad a polgármesteri hivatal.**

## HIREK.

— **Helyettesítés.** Purgly Sándor dr. főispán az Erdélyi Gyula h. polgármester lemondása folytán megüresedett főjegyző állásra az elmúlt héten dr. Rimler János tb. főjegyzőt helyettesítette, és utasította a tb. főjegyzőt, hogy az eskütelétele végett Vojnics Ferencz dr. polgármesternél jelentkezzék. Az új főjegyző a hivatali esküt a városi tanács előtt már letette.

— **Halálozás.** Özv. Leucuk Jakabné szül. Forray Anna a csütörtöken elhalt urinőtulajdonát képező Szt. István téren levő bérházát jótékony célra hagyta, és pedig a ház jövedelmének felét a bajai ipartestület, másik felét pedig a helybeli főgimnázium két szegény de jeles tanulójakapja. A nemes lelkű urinő ezzel a jótéteménnyel úgy az ipartestületet, valamint a két derék tanuló meg nem szűnő háliját méltán kiérdemelte.

— **A Magyar Vöröskereszt Egylet** június hó 29-én a hagyományos Péter-Pál napján az egész országban gyűjtést rendez, hogy jelentős összeget szerezzon az önkéntes beteg ápolás és a rokkantak támogatása céljaira. E nemes célra nálunk is Péter-Pál napi helyi bizottságot szerveznek és ez fog gondoskodni a gyűjtés módjáról, mely értesülésünk szerint az utcán gyűjtőpárselyekkel fog történni.

— **A gyermek védő telep bizottság** Jós István elnöke alatt megtartott ülésén új elnöké egyhangulag Pajor Jozefin urhölgyet választották meg. A választás szerencsésnek mondható, mert a nemes lelkű urhölgynél nagyobb ambícióval, senki se karolná fel a gondjaira bízott elhagyott gyermekek gondozását.

— **Baja város polgármesteri hivatala** ezennel felhívja a háboruban rokkanttá vált katonákat és hadimunkásokat, ezeknek és a háboruban elesetteknek, elnyerése és a hadbavonuljuk után eddig élvezett államszegélyüknek beszüntetése céljából minden csütörtökön délelőtt 8—12 óráig dr. Madarász Lajos, a hadsegélyezés vezetésével megbízott hivatalnoknál (székház földszint 35 sz. a.) haladéktalanul jelentkezzenek. Amennyiben nevezettek ezen felhívásnak eleget nem tesznek, kihágást követnek el s ellenük a 70000/P. M. 915. számú rendelet 50. § a értelmében a büntető eljárás meg fog indítani.

— **A szegényházi ápoltak víztelepítése.** A katonai egészségügyi parancsnokság

megadta a hozzájárulást ahhoz, hogy a járványos betegségben kezelt katonák a szegényházban levő járványkórházból, valamelyik helybeli tartalék kórházba helyeztessenek át. Ennélfogva a két katona beteget a katonai kórházba és két polgári beteget pedig a volt képezde kertben levő járvány kórházba helyeztek ki. A szegényház tatarozását megkezdték és annak befejezése, alapos fertőtlenítés után előre láthatólag június közepén a szegényház lakóit ismét vissza telepítik. Tekintettel arra, hogy a tagok fejeként napi átlagos 1 korona ellátási díj mellett voltak kihelyezve — remélhetőleg a nagydrágaság mellett is — a szegényházi tagok visszahelyezésére a városra nézve megtakarítást fog jelenteni.

— **Jótékony adományok a rézgálic vásárlók részéről.** A hatósági üzem keretében ellátott rézgálic szétosztása alkalmával egy életrevaló eszmét úgyesen valósított meg Koller Dezső adóügyi tanácsnok azáltal, hogy felkérésére minden vásárló kilogrammonként 2 fillért adott a bajai hadiárva és rokkantak felségítésére. A gyűjtés első napi eredménye 7603 f. A második napon 5516 f. volt.

— **A közéletkezési üzem,** miként értesülünk, a város által hízalásra vásárolt 80 drb sertésből 4 darabra nézve a jövő héten próbavágatást eszközöltet. Ezek közül 2 drb teljesen feldolgozva június hó 7-én és 8-án lesz kimerve, 2 drb pedig, hus és szalonnára kikészítve június 9-én és 10-én kerül eladásra a Grauaug bankház épületében levő Vitzthum-féle husszékben. A rendszeres vágás a sertések beérése után június hó végéfelé veszi kezdetét és heti 4 darab vágással tart november hó közepéig. Hus, illetve ebből feldolgozott élelmi cikkek szabadon vásárolhatók a kimerési helyiségben kifüggesztett áron, míg zsír és szalonna csak utalványra szolgáltat ki és ezekre igényjogosultak az itteni állami, városi tisztviselők és a hadbavonultak itthonlevő családtagjai. Az utalványokat Koller Dezső városi tanácsnok hivatali helyiségében a délelőtti hivatalos órák alatt június 5-től kezdve adják ki. Itt megemlítjük, hogy a közéletkezési üzem az általa megrendelt 10000 kgr. cukorárúnak szállítását már több ízben megsürgette és legutóbb arról nyert távirati értesítést, hogy a mezőhegyesi cukorgyár a megrendelt cukormennyiségnek késedelem nélküli szállítására utasítva lett. A belügyminiszter tegnap táviratilag érdeklődött a város kérésére a közéletkezési üzem vezetője Koller Dezső tanácsnok ennek folytán érdeklődött a helybeli nagykereskedőknél, hogy van-e Baján elegendő kávékészlet? A kereskedőktől nyert megnyugtató választ beszerzése után Vojnics Ferenc dr. polgármester a miniszterhez küldött jelentésében kérdést intézett az ajánlott kávé minősége és ára iránt.

— **Lábbelit kapnak a hadbavonultak családtagjai.** A katonai célokra alkalmatlan lábbeliket a hadsegélyezés céljaira használják föl és elsősorban a hadbavonult családtagjai között osztják szét. A hadbizottságok most végzik az összeírás munkáját. A miniszter Eszék városának már küldött is 1500 pár katonai cipőt, hogy ossza szét bevonultak vagy elesettek szegénysorsu hozzátartozói között. A katonai hatóság is tud jó lenni, amint a mostani cipőügy igazolja, gyöngéd is. Sok száz története van a háborus életnek, de talán a legszebbek közül való, hogy a hadsereg ad cipőt hősei szegény családtagjainak.

— **Tanulmányi kirándulás.** A siklósi községi polgári iskolának növendékei az elmúlt héten Vörös László igazgatójuk és Beck Gusztáv tanáruk vezetése mellett tanulmányutra indultak Bajára és Mohácsra. Pénteken időztek városunkban, ahol megtekintették az állami gyufagyárat, a szeszgyárat, a tanítóképző intézetet, a kertészegéd-iskolát, a Schmidt-téle vasöntödét és a város egyéb nevezetességeit. A kirándulókat Vojnics Ferenc dr. polgármester megbízásából a város nevében Lukin Sándor polgári iskolai tanár fogadta és a város vendégeitül látta bajai tartózkodásuk alatt. Másnap Mohácsra utaztak és itt elkalauzolták az ifjakat a Csele-patakhoz, az onnét nem messze levő II. Lajos király szobrához, ahonnan azután ellátogattak a városi polgári iskolába és végül megtekintették a dunai rakpart hosszában emelt hatalmas betonfalazatot, mely a várost az árviztől teljesen megvédi. A növendékek tanulmányutjukról vasárnap reggel tértek haza Siklósról.

— **A legénység állományuk rövid szabadsága.** A »Külügy Hadügy« közli, hogy minden legénységi állományú egyén, aki megszakítás nélkül hat hónapot tölt a fronton vagy kilenc hónapot a mögöttes országrészben, 14 napi rövid szabadságot kaphat.

— **A nyomdabetük rekvirálása.** A hadsereg fémszükséglete egyre újabb és újabb intézkedéseket tesz szükségessé. Legutóbb a honvédelmi miniszter leiratot intézett a fővároshoz, amelyben közli, hogy a fővárosi nyomdák betűkészleteinek rekvirálását június 15-én meg kell kezdeni. A miniszteri rendelet szerint az összes nyomdák betűanyagának tíz százaléka esik rekvirálás kötelezettsége alá. Ebben a kontingensben nemcsak az ócska anyagok, hanem az új betűk is bebefoglaltnak.

— **Ellenőrzik a szabadságot katonákat.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében a mezői munkára szabadságot katonáknak köteleességük idejüket földjük megmunkálására és a munkaerő nélkül maradtak segítségére fordítani. Amelyik katona nem erre fogja felhasználni szabadságát, attól azt, a hatóság közbelépésével azonnal megvonják és szigorúan megbüntetik. A katonatöredékek a gazdasági munkára szabadságotról pontos nyilvántartást vezetnek és a gazdasági munkabizottságok ellenőrzik őket.

— **Nagyszabású család nyomára jött a rendőrség** az elmúlt héten amikor is a vizsgálatot megindította és tegnap sikeres eredménnyel be is fejezte. Egyik itteni rófos nagykereskedő cég alkalmazottja játszott össze több szerelmi asszonnyal és azoknak több alkalommal különféle rófosárut értéken alul eladott. Amint a nyomozás megállapította a kár körülbelül 4000 K, melyből 3300 korona értékű árut sikerült a rendőrségnek lefoglalni és bűnjelként őrizetbe venni. A hűtlen alkalmazott ellen az eljárás folyamatban van.

— **Dr. Czifrusz Dezső** kir. tanácsos, főorvos, belgyógyász, a kiváló tüdő és gégespecialista, jeles földink, aki 25 éven át a téli szezonban az olasz Rivierán San-Remóban folytatott orvosi gyakorlatot és e hosszú időn át szerzett kiváló tapasztalatait, tanulmánya és mély tudása révén neve a külföldön is ismertté lett, mint igazgató főorvos működését Stóosz fürdőn megkezdte. Az Alsó-Tátra nyulványán az ősi fenyvesektől borított kies fekvésű fürdőben a fürdőidény május 15-től szeptember hó 15-ig tart. Prospektust kívánatra bárkinek küld a fürdőigazgatóság.

— **Malomtulajdonosok** figyelmébe ajánljuk Kovács és Társa budapesti (IV. Kmetty utca 15) malomépítő céget, mely cégnek speciális készítménye az ugynevezett Radiál-sítók, amelyek az ország sok malmában a legnagyobb meglepedésre dolgoznak. A fenti cég elvállalja teljes malmok építését, átalakítását és szerelését.

Főmunkatárs:  
BOGOVICS BÉLA.



## Képviselőket keresek

a földmivelésügyi miniszter és az összes állami intézetek által melegen ajánlott kitűnő

## „PEROCID” permetezőszer

eladására minden nagyobb bortermelő vidéken. Ajánlatok kettős borítékban »Perocid képviselő« jellegre Blockner I. hirdető irodájába Bpest, IV. Semmelweis-u. 4. küldendők.

8023—1916. sz.

## Temesvári vásárhirdetés.

Az idei pünkösdi

## országos vásár

folyó évi június hó 1-től bezárólag június hó 5-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra június hó 1-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1916. április 25.

A városi főkapitányságtól:

Dr. Mikes Gábor, tb. főkapitány.



Zéli ruhákat nyári gondozásra elvállal

KRUPITY MIHÁLY szűcsmester -BAJA- Szeremlei-u. 75.

- Kívánatra házhoz is küldök. -

# Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos természetű betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő-szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

# LYSOFORM

szagtalan nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 kor. 25 f. minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

## Lysoform szappan

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona.

## Fodormenta lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájjal. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy felpohár vízre.

## Eredeti üvegje 2 kor.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogáriában. Kívánatra bárkinek INGYEN és bérmentve megküldjük az EGÉSZSÉG ÉS FERTŐTLENÍTÉS című érdekes könyvet.

## Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.

## Óriási

bajok vannak most a bádogdobozok körül a nagy bádoghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzembavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságu bádogdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál legyen szives csak az óriási:

## Fedák

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

## Cipőkrém

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyármányokat felülmúlja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyers anyagok folytonos emelkedése folytán

## 40 filléres

árban kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszerezni és így háboru előtti kitűnő minőségben

**mindentűt kapható!**

**VADÁSZ ZSIGMOND**

vegyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-u. 20.

## Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánljuk saját készítményű, nagy teljesítőképességű, mindenütt sikerrel fényesen bevált

# „RADIÁL“

## szitáinkat

amelyek teljesen pótojják a sikszitákat és nagyon kevés helyet foglalnak el. Szállítunk

teljes malomberendezéseket, gazdasági malmokat, motorokat, gőzgépeket és

mindennemű műszaki cikkeket teljes szavatosság mellett. Elvállalunk továbbá mindenemű malommunkákat, javításokat, szereléseket.

## Kovács és Társa, Budapest

IV. Kmetty-utca 15. szám.

Alapítva  
1846.

# KOLLÁR A. BAJA

Alapítva  
1846.

Könyv-, zenemű-,  
papír-, író- és rajz-  
szerkereskedése.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

Ügyvédi és közigaz-  
gatási nyomtatvá-  
nyok raktára. A

BAJAI HIRLAP  
kiadóhivatala.

Telefon

187.

Báró Eötvös József-utca 5. sz.

Telefon

187.